Дотримання Копенгагенських критеріїв та виконання Угоди про асоціацію вимагає повного прийняття acquis communautaire (правової системи ЄС). Без гармонізованого корпоративного права Україна не може бути повноцінною частиною єдиного ринку ЄС. Післявоєнне відновлення України потребуватиме масштабних іноземних інвестицій. Європейські стандарти корпоративного права гарантують інвесторам:

– правову визначеність та передбачуваність правил гри.

– високий рівень захисту прав власності та прав інвесторів.

– прозорість бізнесу, що знижує ризики шахрайства та корупції.

– зниження транзакційних витрат для компаній, які працюють як в Україні, так і в ЄС.

Боротьба з корупцією та деолігархізація вимагає прозорості структури власності, посилення корпоративного управління та незалежний аудит є ключовими інструментами для: розриву зв'язків між політикою та бізнесом, створення рівних умов для всіх учасників ринку та виведення економіки з тіні.

Гармонізація корпоративного законодавства України з правом ЄС є не лише вимогою Угоди про асоціацію, а й передумовою сталого економічного розвитку, залучення інвестицій та забезпечення правової держави. Цей процес має міждисциплінарне значення і вимагає постійної уваги з боку як держави, так і наукової спільноти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Директива Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2017/1132 від 14 червня 2017 року щодо деяких аспектів корпоративного права (кодифікація). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_014-17#Text**.**

2. Директива 2006/43/ЄС Європейського Парламенту та Ради про обов'язковий аудит річної звітності та консолідованої звітності, що вносить зміни до Директив Ради 78/660/ЄЕС та 83/349/ЄЕС і припиняє дію Директиви Ради 84/253/ЄЕС. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_844#Text

2. DIRECTIVE (EU) 2019/2121 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 27 november 2019 amending Directive (EU) 2017/1132 as regards cross-border conversions, mergers and divisions. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/2121/oj/eng.

3. DIRECTIVE (EU) 2025/25 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 19 December 2024 amending Directives 2009/102/EC and (EU) 2017/1132 as regards further expanding and upgrading the use of digital tools and processes in company lawURL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2025/25/oj/eng

Ситніченко О.М., к.ю.н.,
доцент кафедри правового забезпечення безпеки бізнесу
Державний торговельно-економічний університет,
м. Київ

НАЦІОНАЛЬНІ ДЖЕРЕЛА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

Забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян відноситься до пріоритетних напрямів діяльності органів публічної адміністрації України. Наразі однією із серйозних проблем діяльності таких органів у сфері забезпечення інформаційної безпеки є невизначеність щодо адміністративно-правового механізму регулювання даної сфери. Реалізацію заходів у сфері забезпечення інформаційної безпеки здійснюють відповідні органи публічної адміністрації, які діють на підставі чинного законодавства, що регулює та визначає їх компетенцію у зазначеній сфері. Чітке визначення компетенції даних органів та їх посадових осіб у даній сфері дозволить по-перше, визначити коло суб'єктів публічного адміністрування, по-друге, визначити зміст та межі їх діяльності, по-третє, перелік об'єктів відносно яких реалізуються заходи щодо забезпечення інформаційної безпеки.

У рамках європейської інтеграції з основною метою корекції базових функцій країни мають бути створені умови для розвитку свободи інформації, стратегічні орієнтири впровадження стандартів НАТО, а також ефективна політика державного управління в проектах інформаційної безпеки. На сьогоднішній день необхідно вивчати адміністративно-правові механізми інформаційної безпеки, від яких залежить ефективність адміністративно-правових заходів, а в кінцевому підсумку – ступінь захисту захищеної країни, суспільних інтересів, інформаційних прав людей і громадян.

Інфомаційна безпека це – одна із базових частин національної безпеки кожної країни. Тому був введенний в дію Указ Президента України № 392/2020 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України». Якщо підкреслити положення цього Указу, а особливо звернути увагу на те, що сучасна модель глобалізації робить можливим поширення міжнародного тероризму та міжнародної злочинності, особливо в кіберпросторі, торгівлі наркотиками, торгівлі людьми, релігійного та ідеологічного фундаменталізму, а також крайнощів, які підігріваються іноземним сепаратизмом, нелегальною імміграцією, відмиванням грошей і багато іншого. Інформаційна безпека стоїть на одному із перших місць по важливості в системі забезпечння порядку в країні. [3].

Слід зазначити, що формування інформаційної безпеки викликано об’єктивними умовами розвитку кожного громадянина окремо, суспільства і держави в цілому. Сьогодні усвідомлюючи особливості інформаційної безпеки України, що пов’язано з активною військовою та інформаційною агресією проти нашої країни, виникає потреба реформуванням системи національної безпеки.

Інформаційна безпека становить важливий елемент національного безпекового простору. Відповідно до статті 3 Закону України «Про національну безпеку України», інформаційне середовище суспільства є одним з об’єктів національної безпеки, поряд із конституційними правами і свободами людини і громадянина, конституційним ладом, суверенітетом, територіальною цілісністю і недоторканністю держави [2].

Сучасна інформаційна революція розпочинається в умовах інформаційних воєн, а її головна мета – підрив національної безпеки країни. Враховуючи ці методи, особливого значення набула інформаційна функція безпеки країни в усьому світі.

Виходячи з викладеного вище, *метою* даного дослідження є аналіз чинних вітчизняних джерел правового регулювання джерел у сфері забезпечення інформаційної безпеки України та визначення їх недоліків, а також окреслення шляхів їх подолання.

Отже, після проголошення Україною незалежності, розпочався новий етап розвитку і становлення національного законодавства, в тому числі і у сфері забезпечення інформаційної безпеки.

Однак, аналіз існуючих нормативно-правових актів свідчить про наявність істотних прогалин. Зокрема, у законодавстві відсутня дефініція «інформаційна безпека», не дивлячись на те, що дане поняття дуже часто застосовується в законодавстві. В той же час, законодавець в Законі України «Про інформацію» лише обмежився закріпленням понять: «інформації» та «захисту інформації» [2].

Р.А. Колюжний зазначає, що не вирішеними залишаються питання щодо термінологічної некоректності визначеності термінів як «таємна інформація» і «таємниця», «документ» і «документована інформація», «майно», «власність», «володіння», «автоматизована система», «суб’єкт суспільних відносин» і «учасники суспільних відносин», «система інформаційних відносин» [3, с. 7]. Така ситуація лише створює складнощі у правозастосовній діяльності органів публічної адміністрації у сфері забезпечення інформаційної безпеки.

Указом Президента України від 8 липня 2009 р. № 514/2009 «Про доктрину інформаційної безпеки України» був затверджений відповідний концептуальний план розвитку інформаційної безпеки в Україні. Вищенаведений документ в цілому опосередковано

підкреслив надзвичайну важливість наступної норми права – ст. 17 Конституції України. Остання зазначає, що захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього українського народу. Вже у 2017 році була затверджена нова «Доктрина інформаційної безпеки України» від 25.02.2017 № 47/2017, що визначає національні інтереси України в інформаційній сфері, загрози їх реалізації, напрями і пріоритети державної політики в інформаційній сфері [5].

Наступною групою нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері забезпечення інформаційної безпеки України є постанови Кабінету Міністрів України.

В цілому акти Кабінету Міністрів України визначають організаційно-правові засади діяльності органів публічної адміністрації у сфері забезпечення інформаційної безпеки України. Зокрема ними: 1) регулюється реалізація заходів щодо реформування даної сфери; 2) визначаються повноваження органів публічної адміністрації, що встановлюють межі впливу останніх; їх організаційну структуру; 3) встановлюється зміст процедур з надання адміністративних послуг тощо [1].

Слід охарактеризувати окрему групу актів Кабінету Міністрів України, яка визначає безпосередній зміст заходів уповноважених органів публічної адміністрації щодо забезпечення інформаційної безпеки. До них можна віднести такі: постанову Кабінету Міністрів України від 19 червня 2019 р. № 518 «Про затвердження Загальних вимог до кіберзахисту об'єктів критичної інфраструктури»; постанову Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2020 р. № 1176 «Про затвердження Порядку проведення огляду стану кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, державних інформаційних ресурсів та інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом» [3, с. 11].

Підсумовуючи вище наведене, слід зазначити, що наразі в Україні вдалося досягти певних успіхів щодо нормативно-правового регулювання забезпечення інформаційної безпеки. Аналіз нормативно-правового забезпечення свідчить, що сучасна інформаційна безпека є самостійною сферою національної безпеки, в якій необхідно забезпечити захист інформаційних ресурсів, систем їх формування, поширення і використання, інформаційної інфраструктури, захист таємної та службової інформації, інформації про особу. Нині правове регулювання діяльності органів публічної адміністрації щодо забезпечення інформаційної безпеки має цілісний характер, тобто дана діяльність регулюється як законами, так і указами, постановами, розпорядженнями, наказами. Загалом, дана діяльність регулюється понад сімома десятками нормативних актів.

Проте, незважаючи на позитивні моменти, проаналізовані нормативно-правові акти мають ряд недоліків. По-перше, встановлено, що різні нормативно-правові акти, норми яких регулюють суспільні відносини, об'єктом яких є інформаційна безпека, приймалися в різний час без узгодження понятійного- апарату, вони мають ряд не досить коректних термінів, або взагалі не мають чіткого визначення свого змісту; по-друге, на сьогодні існує низка нормативно-правових актів, що регулюють таку діяльність.

Отже, з метою вдосконалення нормативно-правового регулювання забезпечення інформаційної безпеки необхідним є здійснення систематизації чинного законодавства та виключення «формально діючих» норм, а також подолання інших казусів нормативно-правового регулювання даного виду суспільно-політичних відносин.

Список використаних джерел

1. Нормативно-правове регулювання інформаційної безпеки України URL : https://pidru4niki.com/1507041237027/politologiya/normativno-pravove_regulyuvannya_informatsiynoyi_bezpeki_ukrayini.

2. Про інформацію: Закон України 02.10.1992 № 2657-XII. // Відомості Верховної Ради України 1992, № 48, ст.650.

3. Калюжний Р.А., Баєв О.О. Нормативно-правове забезпечення інформаційної безпеки України // Правова інформатика. 2009. № 4(24) С. 5–12.

4. Стратегія кібербезпеки України: затверджено Указом Президента України від 15 березня 2016 року № 96/2016 № 47/2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.president.gov.ua/documents/472017-21374.

5. Доктрина інформаційної безпеки України: затверджено Указом Президента України від 25 лютого 2017 року № 47/2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.president.gov.ua/documents/472017-21374**.**

Спасенко В. О., к.ю.н., доц.,
доцент кафедри адміністративного права,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
м. Харків

ОКРЕМІ АСПЕКТИ РОЗГЛЯДУ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ ЩОДО СПОРІВ З ПРИВОДУ ПРИЙНЯТТЯ ГРОМАДЯН НА ПУБЛІЧНУ СЛУЖБУ, ЇЇ ПРОХОДЖЕННЯ ТА ЗВІЛЬНЕННЯ З НЕЇ

Досліджуючи особливості розгляду спорів з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з неї, передусім варто звернути увагу на законодавчу дефініцію поняття «публічна служба». Так, п. 17 ч. 1 ст. 4 Кодексу адміністративного судочинства України визначає, що публічна служба – діяльність на державних політичних посадах, у державних колегіальних органах, професійна діяльність суддів, прокурорів, військова служба, альтернативна (невійськова) служба, інша державна служба, патронатна служба в державних органах, служба в органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування [1].

Водночас варто наголосити, що на спори, з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби, поширюється юрисдикція адміністративних судів. Відтак, при наданні спору статусу публічно-правового з приводу прийняття громадян на публічну службу, проходження, звільнення з публічної служби, необхідно враховувати положення Постанови Великої Палати Верховного Суду від 27 лютого 2019 року. Відповідно до положень останньої варто встановити наявність таких підстав при наданні спору статусу публічно-правового:

(1) чи проходила особа конкурс на заняття вакантної посади;

(2) чи складала така особа присягу посадової особи;

(3) чи присвоювався їй ранг у межах відповідної категорії посад [2].

Спори з приводу прийняття громадянина на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби охоплюють весь спектр спорів, що виникають у відносинах публічної служби. Разом з цим, до цієї категорії не належать трудові спори: а) керівників та інших працівників державних і комунальних підприємств, установ та організацій; б) працівників, які працюють за трудовим договором у державних органах і органах місцевого самоврядування; в) працівників бюджетних установ та інше. Під час визначення предметної юрисдикції справ суди повинні виходити із суті права та/або інтересу, за захистом якого звернулася особа, заявлених вимог, характеру спірних правовідносин, змісту та юридичної природи обставин у справі [2].

Законодавчо визначено, що справи щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби, окрім справ, в яких позивачами є службові особи, які у значенні Закону України «Про запобігання корупції» займають відповідальне та особливо відповідальне становище є справами незначної складності. Положеннями статті 12 Кодексу адміністративного судочинства України визначено, що спрощене позовне